

**ثلاثة الأصول وأدلتها (للحرمين
والجمعية)**

Üç Temel Esas ve Delilleri

Üç Temel Esas ve Delilleri

Şeyh Muhammed et-Temîmî -rahimehullah-

Üç Temel Esas ve Delilleri

Şeyh Muhammed et-Temîmî -rahimehullah-

Bismillâhirrahmânirrahîm

Bil ki -Allah sana rahmet etsin- üzerimize dört meseleyi öğrenmek gereklidir:

Birincisi: İlimdir; bu da Allah'ı, peygamberini ve İslam dinini delilleriyle bilmektir.

İkincisi: Onunla amel etmektir.

Üçüncüsü: Ona davet etmektir.

Dördüncüsü: Bu uğurda eziyete sabretmektir.

Delili: Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:
Bismillâhirrahmânirrahîm

﴿وَالْعَصْرُ 1 إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ 2 إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَتَوَّاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَّاصَوْا بِالصَّبْرِ 3﴾

(Asra yemin olsun.

Şüphesiz insanlık hüsrana uğradır.

**Ancak iman edenler ve salih amel işleyenler,
birbirlerine hakkı tavsiye edenler, birbirlerine**

sabrı tavsiye edenler başka (onlar ziyanda değillerdir). [Asr Suresi: 1-3].

İmam Şâfiî -Allah Teâlâ ona rahmet eylesin- şöyle demiştir: "Allah, yarattıklarına bu sureden başka bir delil indirmeseydi, bu onlara yeterdi."

Buhârî -Allah Teâlâ ona rahmet eylesin- şöyle demiştir: "Bâb: İlim, söz söylemekten ve amel etmekten öncedir; delili ise: Allah Teâlâ'nın şu sözüdür: "Bil ki Allah'tan başka hak ilah yoktur ve kendi günahın için bağışlanma dile..." (Muhammed Suresi: 19). Allah Teâlâ, söz ve amelden önce ilim ile başlamıştır.

Bil ki -Allah sana rahmet etsin-: Her Müslüman erkek ve kadına, bu üç meseleyi öğrenmesi ve onlarla amel etmesi farzdır.

Birincisi: Allah bizi yarattı, rızıklandırdı ve bizi başıboş bırakmadı. Bilakis bize bir rasûl gönderdi. Kim ona itaat ederse Cennet'e girer, kim de ona isyan ederse Cehennem'e girer.

Delili: Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا ۖ فَعَصَىٰ فِرْعَوْنَ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْدًا وَبَيًّا ۖ﴾
15

(Biz, Firavun'a bir rasûl gönderdiğimiz gibi size de üzerinize şahit olacak bir rasûl gönderdik.

Ama Firavun rasûle karşı çıktı, biz de onu ağır ve çetin bir şekilde yakalayışverdik.) [Müzzemmil Suresi: 15-16].

İkincisi: Allah Teâlâ, ibadetinde kendisine hiç kimsenin ortak koşulmasından razı olmaz. İster Allah'a yakın bir melek, isterse de gönderilmiş bir peygamber olsun fark etmez. Delili ise Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿وَأَنْ أَلْمَسِجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴾ (18)

(Mescitler Allah'ındır. O halde Allah ile birlikte başkasına dua/ibadet etmeyin.) [Cin Suresi:18].

Üçüncüsü: Rasûl'e itaat edip Allah'ı birleyen kimsenin, en yakın akrabası bile olsa, Allah'a ve Rasûlü'ne düşmanlık edenleri dost edinmesi caiz değildir.

Delili: Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِّنْهُ وَدَخَلَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ (22)

(Allah'a ve ahiret gününe iman eden hiçbir topluluğun babaları, oğulları, kardeşleri yahut akrabaları olsalar bile, Allah'a ve rasûlüne düşman olan kimselere sevgi beslediğini)

göremezsin. İşte Allah, onların kalplerine imanı yazmış ve onları kendi katından bir ruh ile desteklemiştir. Onları, içlerinden ırmaklar akan ve içlerinde ebedî kalacakları Cennetlere sokacaktır. Allah onlardan razı olmuş, onlar da Allah'tan razı olmuşlardır. İşte onlar, Allah'ın tarafında olanlardır. İyi bilin ki, Allah'ın tarafında olanlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir.) [Mücâdele Suresi: 22].

Bil ki -Allah seni O'na itaate yöneltsin- İbrahim -aleyhisselam-'ın dini olan Haniflik; dini yalnızca O'na has kılarak Allah'a ibadet etmendir. Allah bütün insanlara bunu emretmiş ve onları bunun için yaratmıştır. Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ (56)

(Ben cinleri de insanları da ancak bana ibadet etsinler, diye yarattım.) [Zâriyât Suresi: 56]. “Bana ibadet etmelerinin” manası: Beni birlemeleridir.

Allah'ın emrettiği en büyük emir tevhitir; o da Allah'ı ibadette birlemektir.

Yasakladığı en büyük şey şirktir. O da, O'nunla birlikte başkasına ibadet etmektir.

Delili: Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا...﴾

(Yalnızca Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın...) [Nisâ Suresi: 36].

Eğer sana: "İnsanın bilmesi gereken üç esas nedir?" diye sorulursa;

De ki: Kulun Rabbini, dinini ve peygamberi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'i bilmesidir.

[Birinci Esas]

Sana "Rabbin kim?" diye sorulursa;

De ki: "Rabbim, nimetleri ile beni ve bütün âlemleri yetiştirip eğiten Allah'tır. O benim ilahımdır ve benim O'ndan başka hiçbir ilahım yoktur. Bunun delili ise Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

(الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ 2)

(Hamt, âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur.) [Fâtiha Suresi: 2]. Allah'ın dışındaki her şey âlemdir ve ben de o âlemin bir parçasıyım.

Sana "Rabbini ne ile tanıdın?" diye sorulursa;

De ki: Ayetleriyle (delil ve mucizeler) ve yarattıklarıyla.

Gece ve gündüz, Güneş ve Ay O'nun varlığının delillerindendir.

O'nun yarattıklarından bazıları da şunlardır: Yedi kat gök ve içlerinde bulunanlar, yedi kat yer ve içlerinde bulunanlar ve bu ikisinin arasında bulunanlar.

Delili: Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ﴾ (37)

(O'nun ayetlerinden (varlığının delillerinden) bir kısmı da gece ile gündüz, Güneş ve Ay'dır. Güneş'e de secde etmeyin, Ay'a da. Eğer yalnız Allah'a ibadet ediyorsanız onları yaratan Allah'a secde edin.) [Fussilet Suresi: 37].

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ ۗ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ ۗ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ (54)

(Şüphesiz gökleri ve yeri altı günde yaratmış olan Rabbiniz Allah, sonrasında arşın üstüne yükselmiştir. Birbirlerini durmadan takip eden geceyi gündüze bürüyüp örter. Güneş, Ay ve yıldızlar da O'nun emrine boyun eğmiştir. Dikkat edin! Yaratma da, emir de yalnızca O'na aittir. Âlemlerin Rabbi olan Allah ne yücedir!) [A'râf Suresi: 54].

Rab, mabut/kendisine ibadet edilendir. Delili: Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

(يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ 21)
الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ
بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ 22)

(Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize ibadet ediniz ki, böylece takva sahibi olur, sakınırsınız.)

(O, sizin için yeryüzünü sizin için bir döşek göğü de bir bina kılan ve gökten su indirip onunla size rızık olarak birtakım meyveler (ürünler) meydana getirendir. Öyleyse, bunları bile bile Allah'a şirk koşmayın.) [Bakara Suresi: 21-22].

İbn Kesîr -Allah Teâlâ ona rahmet eylesin- şöyle demiştir: "Bu şeyleri yaratan, ibadet edilmeyi hak edendir."

Allah'ın emrettiği ibadet çeşitleri şunlardır: İslâm, iman ve ihsan, ayrıca dua, havf (korku), recâ (ümit etme), tevekkül, rağbet (istekle yönelme), rahbet (korkuyla sakınma), huşû, haşyet (Allah'tan bilerek korkma), inâbe (Allah'a yönelip dönme), istiâne (yardım isteme), istiâze (Allah'a sığınma), istiğâse (Allah'tan medet umma), kurban kesme ve adak gibi ibadetler de vardır. Bütün bunlar ve Allah'ın emrettiği diğer ibadet çeşitlerinin tamamı yalnızca Allah Teâlâ içindir. Delili ise Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿وَأَنَّ الْمَسْجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴾ (18)

(Mescitler Allah'ındır. O halde Allah ile birlikte başkasına dua/ibadet etmeyin.) [Cin Suresi:18].

Kim bu ibadet çeşitlerinden birisini dahi Yüce Allah'tan başkasına sarf ederse, o kimse müşrik ve kâfir olur. Delili ise Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ﴾ (117)

(Kim hakkında hiçbir delili bulunmaksızın Allah ile birlikte başka bir ilaha ibadet ederse onun hesabı ancak Rabbinin katındadır. Kâfirler -hiç şüphesiz- kurtuluşa eremezler.) [Mü'minûn Suresi: 117].

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

"الدُّعَاءُ مُحُّ الْعِبَادَةِ".

"Dua ibadetin özüdür."

Delili: Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾ (60)

(Rabbiniz şöyle buyurdu: "Bana dua edin, size icabet edeyim. Bana ibadet etmekten büyüklenenler, aşağılanmış olarak Cehennem'e gireceklerdir.) [Mü'min/Gâfir Suresi: 60].

Havf'ın (korku) delili; Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿...فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾

(...Onlardan korkmayın, eğer Mümin iseniz, sadece benden korkun.) [Âl-i İmrân Suresi: 175].

Recâ'nın (ümit etme) delili; Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿...فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا﴾

(...Kim Rabbine kavuşmayı umuyorsa, salih amel işlesin ve Rabbine ibadetinde kimseyi ortak koşmasın!) [Kehf Suresi: 110].

Tevekkülün delili; Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿...وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾

(...Ancak Allah'a tevekkül edin, eğer Mümin kimseler iseniz.) [Mâide Suresi: 23]. Allah Teâlâ'nın şu sözü:

﴿...وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ...﴾

(...Kim Allah'a tevekkül ederse, O, ona yeter...) [Talâk Suresi: 3].

Rağbet, rahbet ve huşû'nun delili: Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿...إِنَّهُمْ كَانُوا يُسِرُّونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَشِيعِينَ﴾

(... Onlar gerçekten hayır işlerinde yarışılar, (rahmetimizi) umarak ve (azabımızdan) korkarak bize dua ederlerdi. Onlar bize derin saygı duyan kimselerdi.) [Enbiyâ Suresi: 90].

Haşyetin (Allah'tan bilerek korkma) delili; Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿...فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنَ...﴾

(... Onlardan korkmayın, benden korkun...) [Mâide: 3].

İnâbe'nin (Allah'a yönelip dönme) delili; Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿وَأَنِيبُوا إِلَى رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ...﴾

(Rabbinize yönelin ve O'na teslim olun...) [Zümer Suresi: 54].

İstiâne'nin (yardım isteme) delili; Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾

(Yalnız sana ibadet eder ve yalnız senden yardım dileriz.) [Fatiha Suresi: 5] Rasûlullah - sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

"إِذَا اسْتَعْنَتْ فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ".

"Yardım dilediğinde yalnızca Allah'tan yardım dile."

İstiâze'nin (Allah'a sığınma) delili; Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ 1﴾

(De ki: Ben, sabahın Rabbine sığınırım.)
[Felak Suresi: 1] ve

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ 1﴾

(De ki: İnsanların Rabbine sığınırım.) [Nâs Suresi: 1].

İstiğâse'nin (Allah'tan medet umma) delili; Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ...﴾

(Hani siz Rabbinizden imdat istiyordunuz da... duanıza karşılık vermişti.) [Enfâl Suresi: 9].

Kurban kesmenin delili; Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ 162 لَا شَرِيكَ لَهُ...﴾

(De ki: “Benim namazım, kurbanım, hayatım ve ölümüm âlemlerin Rabbi olan Allah içindir.)

O'nun hiçbir ortağı yoktur...) [En'am: 162-163]. Sünnetten Delili:

"لَعَنَ اللَّهُ مَنْ دَبَحَ لِغَيْرِ اللَّهِ".

«Allah'tan başkası adına kurban kesen kimseye Allah lanet etsin.»

Adak adamanın delili; Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿يُوفُونَ بِالْأَنذَرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا﴾ 7]

(Onlar adakları yerine getirirler ve dehşeti her yanı kuşatan bir günden korkarlar.) [İnsan Suresi: 7].

[İkinci Esas]

İslam dinini delilleriyle bilmek: Allah'a tevhit ile teslim olmak, itaat ile O'na boyun eğmek, şirkten ve müşriklerden beri/uzak olmaktır.

Din, üç mertebedir: İslam, iman ve ihsandır.

Her bir mertebenin rükünleri vardır.

İslam'ın rükünleri beştir: Allah'tan başka hak ilah olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın Rasûlü olduğuna şehadet etmek, namazı dosdoğru kılmak, zekâtı vermek, ramazan orucunu tutmak ve Beytu'l-Haram'ı hacetmektir.

Şehadetin delili; Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْغَزِيرُ الْحَكِيمُ﴾ 18]

(Allah'tan başka ilâh olmadığına ve işlerinin adalet üzere olduğuna Allah'ın kendisi, melekler ve ilim sahipleri şahitlik etmişlerdir. O'ndan başka (hak) ilah yoktur. O; Aziz'dir, Hakim'dir.) [Âl-i İmrân Suresi: 18].

Manası; Allah'tan başka hak ilah yoktur demektir.

“Lâ ilâhe”, Allah'tan başka tapınılan her şeyi reddetmektir.

“İllallah”, ibadeti yalnızca Allah için olduğunu ikrar etmektir.

Mülkünde ortağı olmadığı gibi, ibadetinde de ortağı yoktur.

Şehadeti açıklayan, Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ 26 إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي..﴾

(Hani İbrahim babasına ve kavmine demişti ki: "Ben sizin ibadet ettiklerinizden beriyim/uzagım.

Ancak beni yaratan müstesna..) [Zuhuf Suresi: 26-27]. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِّنْ دُونِ اللَّهِ فَإِن تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ 64﴾

(De ki: “Ey kitap ehli! Bizimle sizin aranızda ortak bir söze gelin: Yalnız Allah’a ibadet edelim. O’na hiçbir şeyi ortak koşmayalım. Allah’ı bırakıp da kimimiz kimimizi ilâh edinmesin.” Eğer onlar yine yüz çevirirlerse, deyin ki: “Şahit olun, biz Müslümanlarız.) [Âl-i İmrân Suresi: 64].

Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Allah'ın Rasûlü olduğuna şehadet etmenin delili; Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ
بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ128﴾

(Andolsun ki size, içinizden sizin sıkıntıya uğramanız kendisine ağır gelen, size düşkün, Müminlere şefkatli ve merhametli bir rasûl gelmiştir.) [Tevbe Suresi: 128].

Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Allah'ın Rasûlü olduğuna şahitlik etmenin manası: Emrettiği şeylerde ona itaat etmek, verdiği haberlerde onu tasdik etmek, yasakladığı ve men ettiği şeylerden sakınmak ve Allah'a ancak onun öğrettiği şekilde ibadet etmektir.

Namazın, zekâtın ve tevhidin tefsirinin delili; Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ5﴾

(Hâlbuki onlara, ancak dini Allah'a has kılarak, hakka yönelen kimseler olarak O'na ibadet etmeleri, namazı dosdoğru kılmaları ve zekâtı vermeleri emredilmişti. İşte bu dosdoğru dindir.) [Beyyine Suresi: 5].

Orucun delili; Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ (183)

(Ey İman edenler! Oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi, Allah'a karşı takva sahibi olursunuz diye size de farz kılındı.) [Bakara Suresi: 183].

Haccın delili; Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿وَلِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ اِلَيْهِ سَبِيْلًا وَمَن كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعٰلَمِيْنَ﴾ (97)

(Yoluna güç yetirebilenlerin (Kâbe'yi) hacetmesi, Allah'ın insanlar üzerine (yüklediği) hakkıdır. Kim inkâr ederse (bu hakkı tanımazsa), şüphesiz Allah bütün âlemlerden müstağnidir.) [Âl-i İmrân Suresi: 97].

İkinci mertebe: İmandır; o, yetmiş küsur şubedir. En üst tabakası "Lâ ilahe illallah/Allah'tan başka hak ilah yoktur." demek, en alt tabakası ise eziyet veren şeyi yoldan kaldırmaktır. Hayâ da imandan bir şubedir.

İmanın rükünleri altıdır: Allah'a, meleklerine, kitaplarına, rasûllerine, ahiret gününe ve hayrı ve şerri ile kadere iman etmendir.

Bu altı rüknün delili; Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿لَيْسَ الْبِرُّ أَنْ تُولُوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ...﴾

(Yüzlerinizi doğu ve batı yönüne döndürmeniz iyilik değildir. Fakat iyilik Allah'a, ahiret gününe, meleklerle, kitaba ve peygamberlere iman edenlerin yaptıklarıdır...)
[Bakara Suresi: 177].

Kaderin delili; Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ﴾ (49)

(Biz her şeyi bir kaderle yarattık.) [Kamer Suresi: 49].

Üçüncü mertebe: İhsan'dır. Tek bir rüknü vardır: Allah'a, O'nu görüyormuş gibi ibadet etmendir. Her ne kadar sen O'nu görmesen de, şüphesiz O seni görmektedir.

İhsanın delili; Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ﴾ (128)

(Şüphesiz Allah, korkup, sakınanlar ve iyilik yapanlarla beraberdir.) [Nahl Suresi: 128].

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ 217 الَّذِي يَرِنُكَ حِينَ تَقُومُ 218 وَتَقْلُبُكَ فِي السُّجُودِ 219﴾

(Sen, Azîz ve Rahîm olana tevekkül et.

O ki, (gece namaza) kalktığın zaman seni görüyor.

Secde edenler ile (secdeye) yatıp kalktığın zaman da görür.) [Şuarâ Suresi: 217-219].

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ...﴾

(Ey Muhammed!) Sen hangi işte bulunursan bulun, ona dair Kur'an'dan ne okursan oku ve (ey insanlar, sizler de) hangi şeyi yaparsanız yapın, siz ona daldığınızda biz sizi mutlaka görürüz...) [Yûnus Suresi: 61] Ayet.

Kaderin sünnetten delili, meşhur Cembrâîl hadisidir. Ömer -radiyallahu anh-'dan rivayet edildiğine göre şöyle demiştir:

"بَيْنَمَا نَحْنُ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ ذَاتَ يَوْمٍ، إِذْ طَلَعَ عَلَيْنَا رَجُلٌ، شَدِيدُ بَيَاضِ الثِّيَابِ، شَدِيدُ سَوَادِ الشَّعْرِ، لَا يَرَى عَلَيْهِ أَثَرُ السَّقَرِ، وَلَا يَعْرِفُهُ مَنَا أَحَدٌ، حَتَّى جَلَسَ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَأَسْنَدَ رُكْبَتَيْهِ إِلَى رُكْبَتَيْهِ، وَوَضَعَ كَفَّيْهِ عَلَى فَخْذَيْهِ، وَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ !

Bir gün Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in huzurunda bulunduğumuz sırada, elbisesi beyaz mı beyaz, saçları siyah mı siyah, yoldan gelmiş bir hali olmayan ve içimizden kimsenin tanımadığı bir

adam çıkageldi. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yanına geldi, önüne oturdu, dizlerini Peygamber'in dizlerine dayadı, ellerini (kendi) dizlerinin üstüne koydu ve: «Ey Muhammed!» dedi.

أَخْبِرْنِي عَنِ الْإِسْلَامِ؟

Bana İslam'ı anlat?

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: الْإِسْلَامُ: أَنْ تَشْهَدَ أَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَتُقِيمَ الصَّلَاةَ، وَتُؤْتِيَ الزَّكَاةَ، وَتَصُومَ رَمَضَانَ، وَتَحُجَّ الْبَيْتَ إِنْ اسْتَطَعْتَ إِلَيْهِ سَبِيلًا، قَالَ: صَدَقْتَ - فَعَجِبْنَا لَهُ، يَسْأَلُهُ وَيُصَدِّقُهُ -.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu: «İslam; Allah'tan başka hak ilah olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın Rasûlü olduğuna şahitlik etmen, namazı dosdoğru kılman, zekâtı vermek, ramazan orucunu tutman ve yoluna güç yetirebilirsen Beytullah'ı haccetmendir.» Bu adam: «Doğru söyledin.» dedi. Biz de onun hem sorup hem de tasdik etmesine hayret ettik -

قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ الْإِيمَانِ؟

«Bana imandan haber ver?» dedi.

قَالَ: أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ، وَمَلَائِكَتِهِ، وَكُتُبِهِ، وَرُسُلِهِ، وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، وَتُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ، قَالَ: صَدَقْتَ.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem: «Allah'a, meleklerine, kitaplarına, rasûllerine, ahiret gününe, hayır ve şerri ile kadere iman etmendir.» dedi. Adam: «Doğru söyledin.» dedi.

قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ الْإِحْسَانِ؟

Adam: "O halde bana ihsandan haber ver." dedi.

قَالَ: أُنْ تَعْبُدُ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ، فَإِنْ لَمْ تُكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ.

Peygamber -aleyhisselam- şöyle buyurdu: «Yüce Allah'ı görüyormuş gibi O'na ibadet etmendir. Her ne kadar sen O'nu göremesen de O, seni görmektedir.»

قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ السَّاعَةِ؟

Adam: "Öyleyse bana kıyametin ne zaman kopacağından haber ver.?" dedi.

قَالَ: مَا الْمَسْئُولُ عَنْهَا بِأَعْلَمَ مِنَ السَّائِلِ.

Peygamber -aleyhisselam- «Bu konuda sorulan, sorandan daha bilgili değildir.» diye buyurdu:

قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنْ أَمَارَاتِهَا؟

Adam: "O halde bana onun alametlerinden haber ver.?" dedi.

قَالَ: أَنْ تَلِدَ الْأُمَةُ رَبَّتَهَا، وَأَنْ تَرَى الْحُفَاةَ الْعُرَاةَ الْعَالَةَ رِعَاءَ الشَّاءِ، يَتَطَاوَلُونَ فِي الْبُنْيَانِ.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu: «Cariyenin efendisini doğurması; yalın ayaklı, çıplak ve yoksul koyun çobanlarının, yüksek binalar yapmakta birbirleriyle yarıştıklarını görmendir.»

قَالَ: ثُمَّ انْطَلَقَ فَلَبِثْتُ مَلِيًّا، ثُمَّ قَالَ لِي: يَا عُمَرُ! أَتَدْرِي مَنْ السَّائِلُ؟ قُلْتُ: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ: فَإِنَّهُ جِبْرِيلُ، أَتَاكُمْ يُعَلِّمُكُمْ دِينَكُمْ".

Adam kalkıp gitti. Ben bir süre öylece kalakaldım. Daha sonra Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- : « Ey Ömer! Soru soran kişi kimdi, biliyor musun?» diye buyurdu. Ben: "Allah ve Rasûlü daha iyi bilir",

dedim. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-: «O Cebraîl'di, size dininizi öğretmeye geldi.» diye buyurdu.

[Üçüncü Esas]

Peygamberin Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-i tanımak: O, Muhammed b. Abdullah b. Abdulmuttalib b. Hâşim'dir. Hâşim, Kureyş'tendir. Kureyş de Araplar'dandır. Araplar da Halil İbrahim'in oğlu İsmail'in soyundandır. Salat ve selamın en faziletlisi İbrahim'in ve Peygamberimizin üzerine olsun.

Altmış üç yıl yaşamıştır. Bunun kırk yılı peygamberlikten önce, yirmi üç yılı da nebi ve rasûl olarak geçmiştir.

'İkra' ile nebi, 'Müddessir' ile rasûl kılınmıştır. Vatanı Mekke'dir.

Allah Teâlâ onu, şirkten sakındırmak ve tevhide davet etmekle görevlendirmiştir. Bunun delili de Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

﴿يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ۝ ۱ قُمْ فَأَنذِرْ ۝ ۲ وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ۝ ۳ وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ۝ ۴ وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ۝ ۵ وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْثِرُ ۝ ۶ وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ۝ ۷﴾

(Ey elbisesine bürünen!

Kalk ve uyar!

Rabbini tekbir et (yücelt).

Elbiseni de temizle.

Pisliklerden de uzak dur!

(Yaptığını) çok görerek minnet etme!

Rabbin için sabret!) [Müddessir Suresi: 1-7].

Manası:

﴿فَمَّ فَأَنْذِرْ﴾

(Kalk ve uyar!): Şirkten sakındırır ve tevhide davet eder.

﴿وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ﴾

(Rabbini tekbir et (yücelt)).

Yani: O'nu tevhid ile tazim et.

﴿وَتِيَابَكَ فَطَهِّرْ﴾

(Elbiseni de temizle)

Yani, amellerini şirkten arındır.

﴿وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ﴾

(Pisliklerden de uzak dur!)

Ayette geçen "er-Ruczu" ifadesi: Putlardır. Onları hecr etmek ise, onlardan ve ehlinden beri olup onları terk etmektir.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- on sene tevhide davet etti. On senenin ardından semaya yükseltildi ve kendisine beş vakit namaz farz

kılındı. Mekke'de üç sene namaz kıldı ve bundan sonra Medine'ye hicret etmekle emrolundu.

Hicret: Şirk beldesinden İslam beldesine göç etmektir.

Hicret, bu ümmet üzerine şirk diyarından İslâm diyarına göç etmek olarak farz kılınmıştır ve Kıyamet kopuncaya kadar da devam edecektir.

Delili: Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

(إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْنَاهُمْ لَظَالِمَةٌ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضَ اللَّهِ وَسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا 97 إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا 98)

(Melekler, kendi nefislerine zulüm edenlerin canlarını aldıkları zaman onlara, “Ne durumdaydınız? (Niçin hicret etmediniz?)” deyince, “Biz yeryüzünde zayıf bırakılmış kimselerdik” derler. Melekler de “Allah'ın arzı geniş değil miydi? Hicret etseydiniz ya!” cevabını verirler. İşte onların varacakları yer Cehennem'dir. Orası pek de kötü dönülecek yerdir!

Ancak gerçekten zayıf ve güçsüz olan, çaresiz kalan ve hicret etmeye yol bulamayan erkekler, kadınlar ve çocuklar başkadır.) [Nisâ Suresi: 97-98].

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿يُعِبَادِي الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَسِعَةً فَإِيَّيَ فَاعْبُدُونِ﴾ (56)

(Ey iman eden kullarım! Şüphesiz ki benim arzım (yeryüzü) geniştir. O halde, ancak bana ibadet edin.) [Ankebût Suresi: 56].

İmam Beğavî -rahimehullah- şöyle buyurmuştur: Bu ayetin nüzul sebebi, Mekke'de olup hicret etmeyen Müslümanlar hakkındadır. Yüce Allah onlara iman ismiyle seslenmiştir.

Hicretin sünnetten delili; Peygamber Efendimiz -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şu sözüdür:

"لَا تَنْقَطِعُ الْهَجْرَةُ حَتَّى تَنْقَطِعَ التَّوْبَةُ، وَلَا تَنْقَطِعَ التَّوْبَةُ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ مِنْ مَغْرِبِهَا".

"Hicret, tövbe kesilinceye kadar sona ermez; tövbe de güneş batıdan doğuncaya kadar sona ermez."

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Medine'ye yerleşince; zekât, oruç, hac, ezan, cihat, iyiliği emredip kötülükten sakındırmak gibi İslam şeriatının geri kalan hükümleri emredildi. Bu hal üzere on yıl devam etti.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- vefat etti ancak dini bakidir. O, ne kadar hayır varsa ümmetine onu göstermiş, ne kadar şer varsa da ondan sakındırmıştır.

Onları yönlendirdiği hayır; tevhit ve Allah Teâlâ'nın sevip razı olduğu bütün şeylerdir.

Kendisinden sakındırdığı şer ise; şirk ve Allah Teâlâ'nın hoşlanmadığı ve razı olmadığı her şeydir.

Allah Teâlâ, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i bütün insanlığa göndermiş ve ona itaati insanların ve cinlerin hepsine farz kılmıştır. Bunun delili Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿فَلْيَأْتِيَهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا...﴾

(De ki: “Ey insanlar! Şüphesiz ben Allah’ın hepinize gönderdiği peygamberiyim...) [A'râf Suresi: 158].

Allah, onunla dini kemâle erdirmiştir; delili de Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿...الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا...﴾

(...Bugün sizin dininizi kemale erdirdim, üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslam’dan razı oldum...) [Mâide Suresi: 3].

Onun ölümünün delili; Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ 30 ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ 31﴾

(Ey Muhammed!) Şüphesiz sen öleceksin ve şüphesiz onlar da ölecekler.

Sonra siz Kıyamet Günü Rabbinizin huzurunda davalasacaksınız. 31) [Zümer Suresi: 30-31].

İnsanlar öldükleri zaman tekrar diriltirler; delili ise Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَىٰ 55﴾

(Sizi topraktan yarattık, sizi oraya döndüreceğiz ve sizi bir kere daha oradan çıkaracağız.) [Tâ-Hâ Suresi: 55]. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَاللَّهُ أَنْبَتُكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا 17 ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا 18﴾

(Allah sizi bir bitki gibi topraktan bitirmiştir.

Sonra sizi oraya geri döndürecek ve tekrar oradan çıkaracaktır.) [Nûh Suresi: 17-18].

Yeniden dirilişten sonra amellerinden hesaba çekilirler ve amellerinin karşılığı kendilerine verilir; delili de Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

﴿لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَىٰ﴾

(...Kötülük edenleri yaptıkları sebebiyle cezalandıracak, iyilik edenleri de en iyisi ile ödüllendirecektir.) [Necm Suresi: 31].

Yeniden dirilişi yalanlayan kâfir olur; delili ise Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ
وَذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ۝۷﴾

(Kâfirler, tekrar dirilmeyeceklerini iddia ettiler. De ki: 'Hayır! Rabbime andolsun ki, tekrar diriltileceksiniz. Sonra da yaptıklarınız size haber verilecek. Bu, Allah'a çok kolaydır.)
[Teğâbun Suresi: 7].

Allah bütün rasûlleri müjdeleyiciler ve uyarıcılar olarak göndermiştir. Delili de Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ...﴾

(Müjdeleyiciler ve uyarıcılar olarak rasûller gönderdik ki, rasûllerden sonra insanların Allah'a karşı bir bahaneleri olmasın...) [Nisâ Suresi: 165].

Bunlardan ilki Nûh -aleyhisselam-'dır.

Onların sonuncusu, peygamberlerin sonuncusu olan Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'dir. O'ndan sonra peygamber gelmeyecektir. Bunun delili Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ...﴾

(Muhammed, sizden herhangi birinin babası değildir. O, Allah'ın Rasûlü ve nebilerin sonuncusudur...) [Ahzâb Suresi: 40].

Rasûllerin ilkinin Nûh olduğunun delili; Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ...﴾

(Biz Nûh'a ve ondan sonra gelen peygamberlere vahyettiğimiz gibi sana da vahyettik...) [Nisâ Suresi: 163].

Allah Teâlâ, Nûh'tan Muhammed'e kadar her ümmete, yalnızca Allah'a ibadet etmelerini emreden ve onları tâğûta ibadetten nehyeden bir rasûl göndermiştir. Delili ise Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ...﴾

(Andolsun biz, her ümmete, “Yalnızca Allah'a ibadet edin, tâğûtta kaçının” diye bir rasûl gönderdik...) [Nahl Suresi: 36].

Allah, bütün kullarına tağutu inkâr etmeyi ve Allah'a iman etmeyi farz kılmıştır.

İbnu'l Kayyim -Allah Teâlâ ona rahmet eylesin- şöyle demiştir: Tağutun anlamı şudur: Kulun sınırını aştığı her şeydir; ister kendisine ibadet edilen, ister kendisine uyulan, isterse kendisine itaat edilen şey olsun.

Tağutlar çoktur, başları ise beştir: İblis (Allah ona lanet etsin), kendisine ibadet edildiği hâlde bundan razı olan kimse, insanları kendisine ibadete

çağıran kimse, gayb ilminden bir şey bildiğini iddia eden kimse ve Allah'ın indirdiğiyle hükmetmeyen kimse.

Delili: Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطُّغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ (256)

(Dinde zorlama yoktur. Hak yol, bâtıl yoldan ayrılmıştır. Kim tağutu inkâr eder, Allah'a iman ederse kopması mümkün olmayan en sağlam kulpa tutunmuş olur. Allah, hakkıyla işiten ve hakkıyla bilendir.) [Bakara Suresi: 256] İşte bu, "Lâ ilâhe illallah"ın anlamıdır. Hadiste ise şöyle buyrulmuştur:

"رَأْسُ الْأَمْرِ: الْإِسْلَامُ، وَعَمُودُهُ: الصَّلَاةُ، وَذِرْوَةُ سَنَامِهِ: الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ."
«İşin başı İslâm'dır, direği namazdır, zirvesi ise Allah yolunda cihattır.»

Allah en doğrusunu bilir.

Fihrist

Üç Temel Esas ve Delilleri	2
Üç Temel Esas ve Delilleri	2
[Birinci Esas].....	6
[İkinci Esas]	13
[Üçüncü Esas]	21